

UNION BANKA D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je
završila 31. decembra 2017. pripremljeni u
skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvještaj o finansijskom položaju	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 52

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koja daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Union banke d.d. Sarajevo ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Vedran Hadžiahmetović
Vedran Hadžiahmetović, Predsjednik Uprave

Union banka d.d.
Hamdije Kreševljakovića 19
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

21. februar 2018. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Union banke d.d. Sarajevo:

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Union banke d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: "Banka"), koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita datim klijentima

Pogledati napomenu 3.a na stranicama 16. do 19. finansijskih izvještaja za računovodstvene politike, te napomenu 4. na stranicama 23. do 25. i stranici 30. za dodatne informacije.

U slučaju postojanja objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti kredita datih klijentima poput značajnih poteškoća dužnika, nepoštivanja ugovora, odobravanja olakšica dužniku uslijed njegovih finansijskih poteškoća, izvjesnog ulaska dužnika u stečajni postupak ili finansijsku reorganizaciju, nestanka aktivnog tržišta ili podataka koji ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, Banka provjerava pojedinačno značajnu finansijsku imovinu zbog umanjenja na pojedinačnoj osnovi, a preostalu finansijsku imovinu na grupnoj osnovi.

Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita datih klijentima na pojedinačnoj osnovi uključujući, ali ne ograničavajući se na finansijski položaj klijenta, period realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tok novca i trenutne lokalne i globalne privredne uslove.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti za gubitke koji su nastali, ali još nisu prepoznati (engleski "IBNR"), te za specifična rezervisanja koja se računaju na grupnoj osnovi, Banka koristi historijske podatke o vjerovatnoći nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na temelju historijskih podataka.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

U procesu revizije smo prethodno stekli razumijevanje poslovnog procesa za određivanje umanjenja vrijednosti kroz razgovore sa odgovornim zaposlenicima, te uvid u politike i procedure uspostavljene nad poslovnim procesom razmatrajući adekvatnost istih, postojanost kontrola te odgovornosti zaposlenika. Navedeno je rezultiralo definisanjem adekvatnih procedura kako bi se odgovorilo na rizike povezane sa gubicima od umanjenja vrijednosti kredita datim klijentima.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna učinkovitost kontrola

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu učinkovitost ključnih kontrola koje se odnose na testiranje gubitaka od umanjenja vrijednosti uz poseban osvrt na:

- kontrolu brojača dana kašnjenja od dospjeća i vjerovatnoću nastanka statusa neispunjenja obaveza;
- kontrolu unosa podataka o odobrenim kreditima datim klijentima, te vrijednosti instrumenata obezbjeđenja u sistem;
- kontrolu izračuna parametara korištenih u svrhu izračuna gubitaka od umanjenja na grupnoj osnovi.

Automatske kontrole

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost automatskih kontrola identifikovanih kao značajne za naše dokazne postupke i testiranja gubitaka od umanjenja vrijednosti. Provjera ovih kontrola je stvorila osnovu za biranje uzoraka kao i dalje testiranje umanjenja vrijednosti pojedinačnih kredita datih klijentima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

Na osnovu usaglašene populacije kredita datih klijentima klasifikovanih kao „*umanjenja na pojedinačnoj osnovi*“ sa sintetičkim evidencijama, odredili smo uzorak za naše dokazne postupke koristeći statistička rješenja predviđena revizorskom metodologijom rada, kao i vlastitu procjenu utemeljenu na prethodnom poznavanju portfolija klijenata i praćenjem najznačajnijih kretanja iz statusa prihodujućih u neprihodujuće klijente.

Proveli smo detaljno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da su pojedini krediti nedovoljno ili prekomjerno rezervisani. U ovom procesu smo koristili i vlastitu procjenu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita, te vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjenja vrijednosti kredita koje je izračunala Banka. Analizirali smo finansijski položaj klijenata, realnost pretpostavljenih novčanih tokova u usporedbi sa ostvarenim i historijskim podacima, kvalitet kolaterala kao i realnost procjene istog, a sve u skladu sa propisanim internim procedurama i metodologiji Banke. Provjeravali smo naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Dodatno smo razmotrili i uticaj trenutnih lokalnih i globalnih privrednih uslova, kao i grupe povezanih lica te druge činjenice koje bi mogle uticati na nadoknadivost kredita iz uzorka.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH („FBA“) ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja, kao i propisanim postotcima rezerviranja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na grupnoj osnovi

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti procijenjenih na grupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjenja.

U skladu sa internom metodologijom smo odabrali uzorak klijenata za koji smo provjerili adekvatnost priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi vodeći se zahtjevima metodološkog okvira Banke i testiranjem Bančinog internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervacije za nastale, a neprijavljene gubitke. Model je testiran kroz retrospektivni pregled.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezervisanja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja kao i propisanim postotcima rezerviranja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Odgovornost Uprave i Nadzornog Odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni Odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

21. februar 2018. godine

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Prihodi od kamata	5	10.141	10.322
Rashodi od kamata	6	(2.654)	(2.674)
Neto prihodi od kamata		7.487	7.648
Prihodi od naknada i provizija	7	2.925	2.971
Rashodi od naknada i provizija	8	(972)	(881)
Neto prihodi od naknada i provizija		1.953	2.090
Ostali dobici, neto	9	10.713	275
Ostali poslovni prihodi	10	674	1.155
Prihodi iz redovnog poslovanja		20.827	11.168
Troškovi zaposlenih	11	(5.800)	(5.694)
Amortizacija	24, 25	(637)	(1.001)
Ostali administrativni troškovi	12	(4.918)	(3.758)
Operativni rashodi		(11.355)	(10.453)
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit		9.472	715
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	13	(8.031)	(1.191)
Naplaćena otpisana potraživanja	14	350	982
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		1.791	506
Porez na dobit	15	(788)	(109)
NETO DOBIT ZA GODINU		1.003	397
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u izveštaj o bilansu uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uvjeti:</i>			
Efekt promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoloživu za prodaju, neto	21	5	(217)
		5	(217)
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		1.008	180
Zarada po dionici (u KM)	16	0,59	0,23

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembar 2017. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
IMOVINA			
Novac i računi kod banaka	17	291.954	87.292
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	18	63.045	148.133
Kreditni datumi klijentima	19	163.950	144.909
Finansijska imovina priznata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	20	362	222
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	21	97.504	107.152
Finansijska imovina koja se drži do dospelosti	22	-	41
Ostala imovina i potraživanja	23	14.629	531
Materijalna i nematerijalna imovina	24	21.191	30.203
Ulaganja u investicijske nekretnine	25	1.155	1.406
UKUPNA IMOVINA		653.790	519.889
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	26	542	3.814
Obaveze prema klijentima	27	585.296	450.846
Subordinirani dug	28	10.000	10.100
Rezervisanja	29	890	643
Ostale obaveze	30	3.555	1.987
UKUPNE OBAVEZE		600.283	467.390
KAPITAL			
Dionički kapital	31	34.098	34.098
Regulatorne rezerve		3.347	3.347
Revalorizacione rezerve za ulaganja		196	191
Zadržana dobit		15.866	14.863
UKUPAN KAPITAL		53.507	52.499
UKUPNO OBAVEZE I DIONIČKI KAPITAL		653.790	519.889

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 21. februara 2018. godine.

Vedran Hadžiahmetović
Predsjednik Uprave

Lejla Nurko
Direktor Sektora za
računovodstvo i kontroling

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2017.	2016.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	1.791	506
<i>Usklađenje:</i>		
Amortizacija	637	1.001
Prihod od prodaje materijalne imovine, neto	(10.363)	(20)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	8.031	1.191
Otpis zaliha	8	-
Efekt promjena fer vrijednosti finansijske imovine priznate po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(140)	13
Prihod od kamata od finansijske imovine koja se drži do dospjeća priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(1)	(3)
Prihod od kamata od finansijske imovine namijenjenoj prodaji priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(2.470)	(2.309)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(196)	(22)
<i>Novčani tok prije promjena u operativnoj imovini i obavezama:</i>	(2.703)	357
Neto smanjenje / (povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke BiH	85.091	(2.160)
Neto smanjenje plasmana bankama	-	1.969
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije ispravke vrijednosti	(24.962)	(17.340)
Neto povećanje ostale imovine, prije ispravke vrijednosti	(906)	(29)
Neto smanjenje obaveza prema drugim bankama i finansijskim institucijama	(3.272)	(991)
Neto povećanje obaveza prema klijentima	134.450	44.114
Neto povećanje ostalih obaveza	780	42
	<u>188.478</u>	<u>25.962</u>
<i>Plaćeni porez na dobit</i>	(112)	(51)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	<u>188.366</u>	<u>25.911</u>
Ulagačke aktivnosti		
Prilivi od finansijske imovine koja se drži do dospjeća, neto	41	41
Primljena kamata od finansijske imovine koja se drži do dospjeća	1	3
Kupovina finansijske imovine namijenjene prodaji	(33.425)	(63.436)
Primljena kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju	44.574	13.720
Nabavka materijalne imovine	(4.091)	(11.340)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	9.000	25
Primljene dividende	196	22
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	<u>16.296</u>	<u>(60.965)</u>
NETO NOVAC OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>-</u>	<u>-</u>
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	<u>204.662</u>	<u>(35.054)</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 1. JANUAR	<u>87.292</u>	<u>122.346</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA DAN 31. DECEMBRA	<u>291.954</u>	<u>87.292</u>

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Regulatorne rezerve	Revalorizacione rezerve za ulaganja	Zadržana dobit	Ukupno
31. decembar 2015.	34.098	3.347	408	14.466	52.319
Neto dobit	-	-	-	397	397
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(217)	-	(217)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	(217)	397	180
31. decembar 2016.	34.098	3.347	191	14.863	52.499
Neto dobit	-	-	-	1.003	1.003
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	5	-	5
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	5	1.003	1.008
31. decembar 2017.	34.098	3.347	196	15.866	53.507

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Union banka d.d. Sarajevo ("Banka") osnovana je 1955. godine kao filijala Jugoslovenske banke za spoljnu trgovinu. Do kraja 1989. godine Banka je poslovala u sastavu Jugobanke Beograd. Početkom 1990. godine banka se transformiše u samostalnu finansijsku instituciju kao dioničko društvo pod nazivom Jugobanka Jubbanka d.d. Sarajevo. Krajem 1992. godine Banka mijenja naziv u Union banka d.d. Sarajevo, a krajem 1997. godine Union banka se registruje kao pravni sljednik Jugobanke Jubbanke d.d. Sarajevo za područje Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH").

U januaru 2018. godine, Banka je promijenila sjedište i nalazi se u ulici Hamdije Kreševljakovića 19., Sarajevo, Bosna i Hercegovina. Na dan 31. decembar 2017. godine Banka je imala 5 filijala u Sarajevu, Mostaru, Zenici, Bihacu, Tuzli, te 9 ekspozitura u Goraždu, Bugojnu, Zavidovićima, Starom Gradu – Sarajevo, Novom Gradu – Sarajevo, Novom Sarajevu – Sarajevo, Ilidži, Konjicu i Travniku.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

- Primanje i plasiranje depozita,
- Primanje depozita po viđenju i oročenih depozita,
- Davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija,
- Novčane transakcije na međubankarskom tržištu,
- Platni promet u zemlji i inozemstvu,
- Kartično poslovanje,
- Pružanje bankarskih usluga putem mreže filijala u FBiH.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Tihomir Ćurak	Predsjednik
Damir Morić	Član
Alija Aljović	Član
Maja Letica	Član
Haris Jahić	Član

Uprava:

Vedran Hadžiahmetović	Predsjednik Uprave
Admil Nukić	Član Uprave za rizike
Leon Begić	Član Uprave za operacije

Odbor za reviziju:

Muniba Eminović	Predsjednik
Munib Ovčina	Član
Nermin Šahinović	Član
Adnan Rovčanin	Član
Kenan Kapetanović	Član

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MRS 7: "Izvještaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014. - 2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" s MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prijenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014 - 2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

- Izmjene različitih standarda uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015 - 2017.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- IFRIC 22: "Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 23: "Nesigurnosti u poreznom tretmanu" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene, osim za MSFI 9 koji je prikaza u napomeni 2.3.

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti"

Kao osnova za klasifikaciju dužničke imovine koristi se poslovni model subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorne karakteristike novčanog toka finansijske imovine. Shodno tome dužničke instrumente treba mjeriti po amortiziranom trošku ako je:

- a) poslovni model držanje finansijske imovine isključivo za prikupljanje ugovornih novčanih tokova,
- b) ugovorni novčani tokovi isključivo odražavaju isplate glavnica i kamata.

Svi ostala dužnički instrumenti i instrumenti kapitala, uključujući i investicije u složene kreditne instrumente i dužničke vrijednosne papire, moraju biti priznata po fer vrijednosti i prikazuju se kroz bilans uspjeha, osim investicija u vlasničke vrijednosne instrumente koji se ne drže radi trgovine, koji se mogu zabilježiti u bilansu uspjeha ili u rezervi.

Zahtjevi novog standarda na području umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka te zamjenjuje trenutni MRS 39 model nastalih gubitaka. Novi model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze pristupa pri čemu se finansijska sredstva kreću kroz faze kako se njihova kreditna kvaliteta mijenja. U prvoj fazi očekivani gubitak se računa za period koji je jednak 12 mjeseci, a za naredne dvije faze očekivani gubici se računaju za cjelokupan životni vijek instrumenta.

Banka je procesu procjene pregleda ugovornih karakteristika portfolija, te je procijenila da će cjelokupan portolio kredita datih klijentima biti mjeran prema amortizacijskom trošku, a portolio vrijednosnih papira po fer vrijednosti. Procjene pokazuju da prelazak na novi standard nema značajnijih efekata na ispravke vrijednosti u bilansu Banke (procijenjeni iznos je 1.327 hiljada KM, odnosno 2,48% u odnosu na ukupni kapital na 31. decembar 2017).

Zvanična primjena Standarda je planirana od 1. januara 2018. godine i efekti prve primjene biti će prikazani kroz kapital Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih stavki finansijskih instrumenata.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja.

Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine / obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospjeća" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade za plaćene ili primljene poene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troška transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su "iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospjeća", "raspoloživi za prodaju" i "dati kredit i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit, plasirani depoziti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Kredit i potraživanja (nastavak)

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka imovinu klasifikuje kao finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjena za trgovanje" ili je inicijalno određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjena za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Banka drži zajedno, i koja se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjena za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza čiji je učinak mjereno na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Banke ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja imovine na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultatnom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu. Fer vrijednost finansijske imovine određuje se na način opisan u Napomeni 35.

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Obveznice i trezorski zapisi sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Određene dionice, i vladine obveznice i trezorski zapisi koje drži Banka klasifikuju se kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način spomenut u Napomeni 35. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital, tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamata obračunatih po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju kao direktna dobit ili gubitak. U slučaju otpisa sredstva ili kad je sredstvo pretrpjelo umanjenje vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Dividende po vlasničkim instrumentima klasifikovanim kao "raspoloživi za prodaju" se priznaju kao dobit ili gubitak kada Banka uspostavi pravo da primi dividendu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Fer vrijednost finansijske imovine "raspoložive za prodaju", denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan izvještaja o finansijskom položaju. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjenom amortizovanog troška sredstva priznaje se kao dobit ili gubitak, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se vrednuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta ispravke vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka nema finansijske obaveze po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka (nastavak)

Finansijske obaveze (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Materijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2017.	2016.
Građevinski objekti	1,3%	1,3%
Računari	20%	20%
Vozila i oprema	10%-15%	10%-20%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjnjem.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti (nastavak)

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknativni iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknativnog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativnog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjeno za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearne metode kako slijedi:

Zgrade	1,3%
--------	------

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda FBiH (na federalnom i kantonalnom nivou).

Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 6 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 6 prosječne plate na nivou FBiH prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog zavoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije. Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje stranih valuta

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM
31. decembar 2016.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,855450 KM

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kapital i rezerve (nastavak)

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procijeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora.

Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., na kraju svakog izvještajnog perioda, Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija.

Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik. Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o historijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama historijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o historijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

U oktobru 2017. godine Banka je usvojila verziju 1.14 Interne metodologije umanjenja vrijednosti prema MRS 39. Novom verzijom Metodologije, kreditni portfolio pravnih lica segmentiran je na grupe kratkoročnih i dugoročnih kredita i u skladu sa navedenim izvršena je kalkulacija parametara PD i CR za svaku od navedenih kategorija.

Navedenom metodologijom prestala je da važi Metodologija iz juna 2017. godine prema kojoj je izračun PD i CR parametara rađen za ukupni portfolio kredita pravnih lica.

Izmjene u načinu segmentacije i izračuna parametara za izloženosti klasifikovane u segment pravnih lica u konačnici su rezultirale povećanjem umanjenja vrijednosti kredita i smanjenjem neto rezultata na dan i za godinu koje je završila 31. decembar 2017. godine za procijenjeni iznos od 1.588 hiljada KM.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine namijenje prodaji

Banka procjenjuje finansijsku situaciju i platežnu sposobnost dužnika po finansijskoj imovini. Kao osnov za određivanje očekivanih gubitaka koristi se eksterni rejting dodijeljen od strane vanjske i nezavisne institucije za procjenu kreditnog rizika, te stopa godišnje vjerovatnoće gubitka (probability of default) dodijeljenog pojedinom stepenu rejtinga, prilagođena vijeku trajanja finansijskog instrumenta.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 35., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, i finansijske imovine koja se drži do dospijeca, vrednovani su korištenjem analize diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD KAMATA

	2017.	2016.
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	5.442	5.944
Kamate na finansijsku imovinu raspoloživa za prodaju (Napomena 21.)	2.470	2.309
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	2.227	2.064
Kamate na finansijsku imovinu koja se drži do dospijeća (Napomena 22.)	1	3
Kamate na plasmane kod drugih banaka	1	2
	<u>10.141</u>	<u>10.322</u>

6. RASHODI OD KAMATA

	2017.	2016.
Kamate na depozite pravnih lica	1.215	1.265
Kamate na depozite stanovništva	760	1.055
Kamate za sredstva iznad obaveznih rezervi u CBBH	462	121
Kamate na uzete kredite	211	233
Negativne kamate na plasmane kod drugih banaka	6	-
	<u>2.654</u>	<u>2.674</u>

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2017.	2016.
Naknade od transakcija platnog prometa	2.267	2.239
Naknade po vanbilansnim poslovima	249	215
Naknade od konverzija	230	251
Ostali prihodi od naknada i provizija	179	266
	<u>2.925</u>	<u>2.971</u>

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2017.	2016.
Elektronsko bankarstvo i SWIFT	661	655
Unutrašnji platni promet	311	226
	<u>972</u>	<u>881</u>

9. OSTALI DOBICI, NETO

	2017.	2016.
Dobit od prodaje materijalne imovine (napomene 23. i 24.)	10.363	20
Pozitivne kursne razlike, neto	210	268
Usklađivanje fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 20.)	140	(13)
	<u>10.713</u>	<u>275</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2017.	2016.
Prihodi po osnovu zakupa	252	322
Dividende	196	22
Ostalo	226	811
	674	1.155

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2017.	2016.
Neto plate	2.892	2.914
Porezi i doprinosi	2.113	2.108
Ostalo	795	672
	5.800	5.694

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2017., odnosno 31. decembra 2016. bio je 192, odnosno 194.

12. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2017.	2016.
Troškovi usluga	1.296	1.173
Ostali porezi i doprinosi	786	165
Održavanje	741	543
Osiguranje	443	415
Reklama i reprezentacija	354	394
Troškovi materijala	326	191
Troškovi energije	324	269
Telekomunikacijski troškovi	228	230
Zakupnina	180	154
Putni troškovi	10	9
Otpis zaliha	8	-
Ostali troškovi	222	215
	4.918	3.758

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA, NETO

	2017.	2016.
Povećanje umanjenja vrijednosti kredita datih klijentima (Napomena 19.)	5.921	1.241
Povećanje umanjenja vrijednosti imovine raspoložive za prodaju (Napomena 21.)	974	-
Povećanje umanjenja vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine (Napomena 24.)	508	-
Povećanje umanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 25.)	226	-
Povećanje rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze, neto (Napomena 29.)	141	7
Povećanje / (otpuštanje) umanjenja vrijednosti ostale imovine (Napomena 23.)	146	(111)
Povećanje rezervisanja za naknade zaposlenima, neto (Napomena 29.)	118	45
(Otpuštanje) / povećanje umanjenja vrijednosti za novčana sredstva (Napomena 17.)	(3)	22
Otpuštanje rezervisanja za sudske sporove, neto (Napomena 29.)	-	(13)
	8.031	1.191

14. NAPLAĆENA OTPISANA POTRAŽIVANJA

	2017.	2016.
Kamata	319	945
Provizije i naknade	31	37
	350	982

15. POREZ NA DOBIT

	2017.	2016.
Dobit prije poreza na dobit	1.791	506
Porez na dobit po stopi od 10%	179	51
Efekti nepriznatih rashoda	609	58
Tekući porez na dobit	788	109
Efektivna stopa poreza na dobit	44%	21,5%

16. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2017.	2016.
Dobit na raspolaganju dioničarima ('000 KM)	1.003	397
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	1.704.921	1.704.921
Osnovna zarada po dionici (u KM)	0,59	0,23

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata jer Banka nije izdala finansijske instrumente koji bi razrjeđivali osnovnu zaradu po dionici.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. NOVAC I RAČUNI KOD BANAKA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	267.483	58.659
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	17.027	20.155
Novac u trezoru Banke	5.919	6.627
Novac na bankomatima	1.544	1.873
	291.973	87.314
Manje: Umanjenje vrijednosti	(19)	(22)
	291.954	87.292

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	22	-
Neto (smanjenje) / povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	(3)	22
Stanje na kraju godine	19	22

18. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obavezna rezerva kod CBBH	63.045	41.753
Posebne rezerve po članu 42a. Zakona o bankama	-	106.380
	63.045	148.133

Na dan 31. decembar 2016. godine, u skladu sa Zakonom o bankama (član 42.a), za uplate sredstava javnih prihoda, primljene depozite i obavljene platne transakcije za budžete i vanbudžetske fondove Banka je dužna da po završetku svakog radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava drži u novčanom obliku kao posebnu rezervu na računu obaveznih rezervi kod CBBH. Nadalje, ako iz bilo kojeg pojedinačnog izvora Banka primi novčana sredstva depozita koja prelaze iznos od 20% njenih ukupnih dnevnih depozita, dužna je u skladu s članom 42.b, da slijedeći radni dan to ukupno prekoračenje u novčanom obliku drži kao posebnu rezervu na računu obaveznih rezervi kod CBBH. Prema novom Zakonu o bankama koji je stupio na snagu 24. aprila 2017. godine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/17), ovaj član Zakona prestaje da važi.

Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Stope minimalne obavezne rezerve su iznosile 10% od ukupnih depozita i kredita.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. DATI KREDITI KLIJENTIMA, NETO

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Pravna lica	94.773	78.161
Fizička lica	34.922	29.455
Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	<u>(34.779)</u>	<u>(21.901)</u>
	94.916	85.715
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Pravna lica	49.210	45.714
Fizička lica	4.001	4.614
Više: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	<u>34.779</u>	<u>21.901</u>
	87.990	72.229
Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti	182.906	157.944
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(9.288)	(7.703)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	<u>(9.668)</u>	<u>(5.332)</u>
	163.950	144.909

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	13.035	12.307
Neto povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	5.921	1.241
Otpisi	<u>-</u>	<u>(513)</u>
Stanje na kraju godine	18.956	13.035

Analiza bruto kredita prije umanjenja vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Rudarstvo i industrija	66.427	63.513
Stanovništvo	38.933	34.070
Trgovina	26.760	17.085
Građevinarstvo	16.592	9.293
Administracija, druge javne usluge	13.802	10.229
Ugostiteljstvo i turizam	12.500	14.882
Trgovina nekretninama	4.094	3.996
Saobraćaj i komunikacije	1.007	668
Finansije	859	675
Poljoprivreda	412	585
Energetika	313	1.715
Ostalo	<u>1.207</u>	<u>1.233</u>
	182.906	157.944

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. DATI KREDITI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Iznosi predstavljeni u gornjoj tabeli uključuju glavnice kredita uvećanu za potraživanje po kamatama i umanjenu za unaprijed naplaćene naknade na dan 31. decembar 2017., odnosno 31. decembra 2016. godine.

Ukupan iznos kredita koji su u statusu neizmirenja bio je 16.250 hiljada KM i 14.307 hiljada KM na dan 31. decembra 2017., odnosno 31. decembra 2016. godine.

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2017.	2016.
Pravna lica	3,45%	5,17%
Fizička lica	7,17%	7,52%

U decembru 2017. godine Banka je preuzela nedospjeli kreditni portfolio komisionih kredita Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Uprava Banke je 26. decembra 2017. godine donijela Odluku o preuzimanju nedospjelih potraživanja kroz realizaciju ovog programa u periodu od 2013. godine do 22. decembra 2017. godine. Za ovo preuzimanje Banka je dobila saglasnost od strane Vlade Federacije BiH 21. decembra 2017. godine. Visina preuzetih potraživanja iznosi 27.900 hiljada KM, za naknadu po Ugovoru Banka je obračunala PDV (Napomena 30.).

20. FINANSIJSKA IMOVINA PRIZNATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
JUBMES banka d.d. Beograd, Srbija	362	222
	362	222

Kretanje fer vrijednosti dionica bilo je kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	222	235
Dobit / (gubitak) od usklađivanja fer vrijednosti (Napomena 9.)	140	(13)
Stanje na kraju godine	362	222

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija FBiH	97.372	106.387
Kanton Sarajevo	499	-
	97.871	106.387
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti</i>	<i>(974)</i>	<i>-</i>
	96.897	106.387
Obračunata kamata	213	379
	97.110	106.766
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo	373	362
Sarajevo-Osiguranje d.d. Sarajevo	11	14
S.W.I.F.T. Belgija	10	10
	394	386
	97.504	107.152

Kretanja vrijednosti ove imovine bila je kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	107.152	55.344
Kupovine tokom godine	33.425	63.436
Kamata (Napomena 5.)	2.470	2.309
Nerealizovana dobit od usklađivanja fer vrijednosti (kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit)	5	(217)
Naplata glavnice i kamate	(44.574)	(13.720)
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	(974)	-
Stanje na kraju godine	97.504	107.152

Tokom 2017. godine Banka je kupila:

- 15.000 komada obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 15 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 1,20% godišnje, datum dospjeća 28. decembar 2022. godine;
- 500 komada obveznica izdatih od Kanton Sarajevo nominalne vrijednosti 500 hiljada KM; kamata na obveznice iznosi 2,85% godišnje, datum dospjeća 29. juna 2020. godine;
- 500 komada trezorskih zapisa izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 5 miliona KM; kamata na obveznice iznosi 0,19% godišnje, datum dospjeća 09. august 2017. godine;
- 600 komada trezorskih zapisa izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 6 miliona KM; kamata na trezorske zapise iznosi 0,25% godišnje, datum dospjeća 06. decembar 2017. godine;
- 540 komada trezorskih zapisa izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 5,4 miliona KM; kamata na trezorske zapise iznosi 0,27% godišnje, datum dospjeća 13. decembar 2017. godine;

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE DRŽI DO DOSPIJEĆA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obveznice:		
Obveznice Općine Cazin	-	40
Obračunata kamata	-	1
	<u>-</u>	<u>41</u>

Kretanja vrijednosti ove imovine bila je kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	41	82
Kamata (Napomena 5.)	1	3
Naplata glavnice i kamate	<u>(42)</u>	<u>(44)</u>
Stanje na kraju godine	-	41

23. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja od Vlade	13.347	-
Namjenski depozit	1.079	137
Potraživanja za naknade	293	284
Unaprijed plaćeni troškovi	156	124
Zalihe	14	82
Stečena materijalna imovina (kolateral)	5	5
Ostala potraživanja	<u>685</u>	<u>703</u>
	15.579	1.335
Manje: Umanjenje vrijednosti	<u>(950)</u>	<u>(804)</u>
	14.629	531

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2017.	2016.
Stanje na početku godine	804	915
Povećanje / (otpuštanje) umanjenja vrijednosti uslijed naplate (Napomena 13.)	<u>146</u>	<u>(111)</u>
Stanje na kraju godine	950	804

Potraživanja od Vlade se odnosi na preostali dio ugovorne cijene za prodaju zgrade Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, zastupano po Službi za zajedničke poslove Institucija Bosne i Hercegovine, i naplata se očekuje u četiri jednokratne godišnje rate (pogledati napomene 9. i 24), prva rata je dospjela na 31. decembar 2017. godine.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Gradjevinski objekti i zemljište	Namještaj i oprema	Vozila	Kompjuterska oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Nematerijalna imovina	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 31. decembra 2015.	38.797	1.893	378	722	260	477	641	43.168
Povećanja	-	-	-	-	-	-	11.340	11.340
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 25.)	(1.088)	-	-	-	-	-	-	(1.088)
Prenos (sa) / na	144	241	37	87	-	164	(673)	-
Otpisi	-	(8)	(17)	(3)	-	-	-	(28)
Na dan 31. decembra 2016.	37.853	2.126	398	806	260	641	11.308	53.392
Povećanja	-	-	-	-	-	-	4.091	4.091
Prenos (sa) / na	-	67	-	58	16	96	(237)	-
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(591)	-	-	-	-	-	(207)	(798)
Otpisi / prodaja	(28.893)	(535)	-	(45)	-	-	-	(29.473)
Na dan 31. decembra 2017.	8.369	1.658	398	819	276	737	14.955	27.212
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI								
Na dan 31. decembra 2015.	21.134	728	120	396	28	159	-	22.565
Amortizacija	194	238	59	124	3	56	-	674
Prenos na investicione nekretnine (Napomena 25.)	(27)	-	-	-	-	-	-	(27)
Otpisi	-	(8)	(12)	(3)	-	-	-	(23)
Na dan 31. decembra 2016.	21.301	958	167	517	31	215	-	23.189
Amortizacija	175	186	59	118	3	71	-	612
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(290)	-	-	-	-	-	-	(290)
Otpisi / prodaja	(17.254)	(191)	-	(45)	-	-	-	(17.490)
Na dan 31. decembra 2017.	3.932	953	226	590	34	286	-	6.021
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 31. decembra 2017.	4.437	705	172	229	242	451	14.955	21.191
Na dan 31. decembra 2016.	16.552	1.168	231	289	229	426	11.308	30.203

Na dan 31. decembar 2017. godine, najznačajniji iznos na investicijama u toku se odnosi na novu zgradu Banke (sjedište), koja će biti aktivirana tokom 2018. godine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Zgrade

NABAVNA VRIJEDNOST

Stanje 31. decembra 2015.	1.163
Prenos sa materijalne imovine	1.088
Stanje 31. decembra 2016.	2.251
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(678)
Stanje 31. decembra 2017.	1.573

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Stanje 31. decembra 2015.	491
Trošak amortizacije	327
Prenos sa materijalne imovine (Napomena 24.)	27
Stanje 31. decembra 2016.	845
Trošak amortizacije	25
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(452)
Stanje 31. decembra 2017.	418

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Stanje 31. decembra 2017.	1.155
Stanje 31. decembra 2016.	1.406

25.1 Fer vrijednost investicijskih nekretnina

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Građevinski objekti	1.262	1.593
	1.262	1.593

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2017. godine izvršeno je od strane Muharema Karamujića, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je dohodovnom metodom - generalna metoda kapitalizacije, a za metodu provjere korištena je metoda komparacije. Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke na dan 31. decembra 2016. godine izvršeno je od strane Hukić Edibe, nezavisnog procjenitelja koji nije u vezi sa Bankom, a ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama. Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore). Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA I FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti po viđenju:		
U domaćoj valuti	539	483
U stranim valutama	3	2
	<u>542</u>	<u>485</u>
Obaveze prema finansijskim institucijama:		
Fondacija za održivi razvoj – ODRAZ	-	3.329
	-	<u>3.329</u>
	<u>542</u>	<u>3.814</u>

U septembru 2017. godine banka je izvršila prijevremeni povrat sredstava po osnovu Ugovora o supsidijarnom finansiranju prema Ministarstvo finansija FBiH.

27. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti po viđenju:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	345.795	194.616
U stranim valutama	11.797	6.499
	<u>357.592</u>	<u>201.115</u>
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	30.275	29.546
U stranim valutama	10.501	9.630
	<u>40.776</u>	<u>39.176</u>
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	103.183	116.816
U stranim valutama	226	109
	<u>103.409</u>	<u>116.925</u>
	<u>501.777</u>	<u>357.216</u>
Oročeni depoziti:		
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	12.330	17.957
U stranim valutama	10.776	11.746
	<u>23.106</u>	<u>29.703</u>
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	14.829	15.542
U stranim valutama	26.991	30.540
	<u>41.820</u>	<u>46.082</u>
<i>Namjenski depoziti:</i>		
U domaćoj valuti	18.027	17.479
U stranim valutama	566	366
	<u>18.593</u>	<u>17.845</u>
	<u>83.519</u>	<u>93.630</u>
	<u>585.296</u>	<u>450.846</u>

Godišnje kamatne stope na depozite po viđenju bile su 0,00% do 0,50% u 2017. godini (2016.: 0,00% do 0,50%), a za oročene depozite 0,00% do 5,25% u 2017. godini (2016.: 0,00% do 5,25%).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. SUBORDINIRANI DUG

Između Vlade FBiH, koju zastupa Ministarstvo finansija FBiH, i Banke je 22. oktobra 2014. godine popisan Ugovor o kreditu po subordiniranim uslovima u iznosu od 10 miliona KM. U decembru 2014. godine primljen je iznos od 5 miliona KM, a iznos od 5 miliona KM u decembru 2015. godine. Rok dospjeća kredita po ovom Ugovoru je 10 godina od dana uplate cjelokupnog iznosa sredstava. Povrat kredita se vrši jednokratno. Kamatna stopa je fiksna i iznosi 2,00% godišnje.

Rješenjem Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine od oktobra 2014. godine, dug se može koristiti kao dodatni kapital za regulatorne svrhe.

29. REZERVISANJA

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Rezervisanje za zaposlene	432	326
Rezervisanje za potencijalne i preuzete obaveze	458	317
	890	643

Promjene u rezervisanjima bile su kako slijedi:

	Naknade zaposlenim	Potencijalne i preuzete obaveze	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2015.	287	310	54	651
Dodatna rezervisanja (Napomena 13.)	45	919	-	964
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 13.)	-	(912)	(13)	(925)
Otpuštanja zbog isplate	(6)	-	(41)	(47)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	326	317	-	643
Dodatna rezervisanja (Napomena 13.)	118	1.569	-	1.687
Otpuštanje zbog ponovnog mjerenja (Napomena 13.)	-	(1.428)	-	(1.428)
Otpuštanja zbog isplate	(12)	-	-	(12)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	432	458	-	890

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potencijalne obaveze		
Okvirni kreditni sporazumi i odobreni limiti na karticama	8.347	7.608
Preuzete obaveze		
Činidbene garancije	9.676	5.441
Plative garancije	3.504	4.990
	21.527	18.039

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze prema klijentima za uplaćene rate	785	390
Obaveze za porez na dobit	676	38
Obaveze za PDV (Napomena 19.)	624	-
Obaveze prema dobavljačima	423	147
Obračunati troškovi	292	96
Obaveze za neraspoređene prilive	36	543
Odgođeni prihod	35	180
Obaveze za ostale poreze i doprinose	25	24
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 33.)	22	49
Ostale obaveze	637	520
	3.555	1.987

31. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine bila je kako slijedi.

Dioničari	Broj dionica	Iznos '000 KM	%
Ministarstvo finansija FBiH	1.558.948	31.179	91,44
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	24.884	498	1,46
ZIF BIG INVESTICIONA GRUPA d.d. Sarajevo	11.980	240	0,70
Ostali dioničari	109.109	2.181	6,40
Ukupno	1.704.921	34.098	100,00

Dionički kapital Banke se sastoji od 1.704.921 običnih dionica nominalne vrijednosti 20 KM.

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima, te uz primjenu tržišnih stopa.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja:		
Dioničari	1.340	755
Članovi Uprave	98	114
	1.438	869
Ulaganja:		
Dioničari	97.637	106.005
	97.637	106.005
Obaveze:		
Dioničari	256.484	216.592
Članovi Nadzornog odbora	92	66
Članovi Uprave	89	45
	256.665	216.703
Vanbilans:		
Dioničari	5.955	9.826
Članovi Uprave	7	12
	5.962	9.838

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

	2017.	2016.
Prihodi:		
Dioničari	3.055	2.413
Članovi Uprave	8	3
	<u>3.063</u>	<u>2.416</u>
Rashodi:		
Dioničari	495	510
Članovi Nadzornog odbora	-	1
	<u>495</u>	<u>511</u>

Naknade Upravi

Naknade Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2017.	2016.
Uprava – bruto plate	335	378
Uprava – ostale naknade	8	12
Naknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	79	79
	<u>422</u>	<u>469</u>

33. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Plasmani		
Stanovništvo	5	6
Pravna lica	2.513	27.368
	<u>2.518</u>	<u>27.374</u>
Izvori finansiranja		
Vladine organizacije	2.455	27.338
Pravna lica	75	75
Stanovništvo	10	10
	<u>2.540</u>	<u>27.423</u>
Neto obaveza (Napomena 30.)	<u>22</u>	<u>49</u>

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dug	595.838	464.760
Kapital	53.507	52.499
Omjer duga i kapitala	11,14	8,85

Dug je definisan kao obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama, obaveze prema klijentima te subordinirani dug, kao što je prezentirano u napomenama 26., 27. i 28. Kapital uključuje dionički kapital i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Dana 30. maja 2014. godine FBA je donijela novu Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, na snazi za 2014. godinu. Prema ovoj odluci neto-kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: 48,5 miliona KM (2017: redovne dionice i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za nematerijalnu imovinu); i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: 12,5 miliona KM (2017: opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje) i subordinirani dug, uvećani za pozitivne revalorizacione rezerve).

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2017. godine, stopa adekvatnosti kapitala Banke, iznosila je 33,3% (31. decembar 2016.: 37,8%).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

a) Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Redovne dionice	34.098	34.098
Zadržana dobit	14.863	14.466
Manje: Nematerijalna imovina	(451)	(426)
Ukupno Osnovni kapital	48.510	48.138
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi	2.289	1.997
Subordinirani dug	10.000	10.000
Pozitivne revalorizacione rezerve	196	191
Ukupno Dopunski kapital	12.485	12.188
Umanjenja od kapitala		
Nedostajuće regulatorne rezerve	-	-
Neto kapital	60.995	60.326
Rizik ponderisane aktive (nerevidirano)	169.839	146.787
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	13.278	12.912
Ukupno ponderisani rizici	183.117	159.699
Adekvatnost kapitala (%)	33,31%	37,77%

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja:		
<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obaveznu rezervu kod CBBH)</i>	354.999	235.425
<i>Kredit dati klijentima, neto</i>	163.950	144.909
Finansijska imovina priznata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	362	222
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	97.504	107.152
Finansijska imovina koja se drži do dospijanja	-	41
Ostala potraživanja	13.214	-
	630.029	487.749
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku		
<i>Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama</i>	542	3.814
<i>Obaveze prema klijentima</i>	585.296	450.846
<i>Subordinirani dug</i>	10.000	10.100
	595.838	464.760

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Odjel za sredstva u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

e) Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i monetarnih obaveza Banke u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2017.					
IMOVINA					
Novac i novčani ekvivalenti	271.705	15.480	2.450	2.319	291.954
Obavezna rezerva kod CBBH	63.045	-	-	-	63.045
Dati krediti i avansi klijentima, neto	83.015	80.935	-	-	163.950
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	362	-	-	-	362
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	92.019	5485	-	-	97.504
Ostala potraživanja	13.214	-	-	-	13.214
Ukupno	523.360	101.900	2.450	2.319	630.029
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	539	3	-	-	542
Obaveze prema klijentima	494.960	86.005	2.401	1.930	585.296
Subordinirani dug	-	10.000	-	-	10.000
Ukupno	495.499	96.008	2.401	1.930	595.838
Na dan 31. decembra 2016.					
Ukupna monetarna imovina	370.856	110.676	3.342	2.875	487.749
Ukupne monetarne obaveze	357.812	101.363	3.286	2.299	464.760

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD. Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je Konvertibilna marka fiksno vezana za EUR.

U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane. Analiza se vrši samo za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD Efekat	
	2017.	2016.
Dobit / (gubitak)	5	6

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže, a da su se druge varijable održale konstantnim, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2017. bio bi uvećan / umanjen za 21 hiljadu KM (2016.: 31 hiljadu KM).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje kvartalno pregleda i odobrava Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Izuzev za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovod- stvena vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje vrijednosti	Ukupna neto knjigovod- stvena vrijednost
Na dan 31. decembar 2017.					
Novac i novčani ekvivalenti	291.973	291.973	-	(19)	291.954
Obavezna rezerva kod CBBH	63.045	63.045	-	-	63.045
Dati krediti klijentima	182.906	166.655	16.251	(18.956)	163.950
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	362	362	-	-	362
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	98.478	98.478	-	(974)	97.504
Ostala potraživanja	13.347	-	13.347	(133)	13.214
	650.111	633.513	29.598	(20.082)	630.029
Na dan 31. decembar 2016.					
Novac i novčani ekvivalenti	87.314	87.314	-	(22)	87.292
Obavezna rezerva kod CBBH	148.133	148.133	-	-	148.133
Dati krediti klijentima	157.944	143.637	14.307	(13.035)	144.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	222	222	-	-	222
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	107.152	107.152	-	-	107.152
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	41	41	-	-	41
	500.806	486.499	14.307	(13.057)	487.749

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Nepovučeni kreditni / Garancije	
Na dan 31. decembar 2017.			
Novac i novčani ekvivalenti	291.954	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	63.045	-	-
Dati krediti klijentima, neto	163.950	21.527	380.672
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	362	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	97.504	-	-
Ostala potraživanja	13.214	-	-
	630.029	21.527	380.672

Na dan 31. decembar 2016.

Novac i novčani ekvivalenti	87.292	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	148.133	-	-
Dati krediti klijentima, neto	144.909	18.039	296.384
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	222	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	107.152	-	-
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	41	-	-
	487.749	18.039	296.384

Fer vrijednost kolaterala

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Nekretnine	330.663	264.788
Pokretnine	32.755	16.835
Depoziti	17.254	14.761
	380.672	296.384

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kašnjenja

	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 – 90 dana	91 – 180 dana	181 – 270 dana	preko 270 dana
31. decembar 2017.							
Pravna lica	143.974	101.365	21.661	10.801	326	48	9.773
Fizička lica	38.932	30.438	4.771	261	46	18	3.398
Ukupno	182.906	131.803	26.432	11.062	372	66	13.171
31. decembar 2016.							
Pravna lica	123.856	92.004	19.418	2.732	832	259	8.610
Fizička lica	34.088	24.430	5.302	651	40	31	3.635
Ukupno	157.944	116.434	24.720	3.383	872	290	12.245

Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti

Kreditni ključnici dospjeli manje od 90 dana se ne uzimaju u obzir za posebno umanjenje vrijednosti, osim ukoliko druge informacije pokazuju suprotno. Bruto iznosi kredita ključnicima koji su dospjeli, ali za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti su kako slijedi:

	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2017.			
Dospjeli do 30 dana	21.661	4.744	26.405
Dospjeli 31 do 90 dana	10.109	210	10.319
Ukupno	31.770	4.954	36.724
31. decembar 2016.			
Dospjeli do 30 dana	19.322	5.276	24.597
Dospjeli 31 do 90 dana	2.469	601	3.070
Ukupno	21.791	5.877	27.668

Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza, a za koje je priznato umanjenje vrijednosti

Klasifikacija kredita za koje je priznato umanjenje vrijednosti je sljedeća:

	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2017.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	10.921	3.458	14.379
Umanjenje vrijednosti	8.794	3.198	11.992
Neto	2.127	261	2.388
31. decembar 2016.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	10.145	3.698	13.843
Umanjenje vrijednosti	7.565	3.205	10.770
Neto	2.580	493	3.073

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine

U imovini Banke značajna je koncentracija plasmana prema Federaciji Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obveznice:			
Ministarstvo finansija FBiH	21	97.372	106.387
Potraživanja za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	21	213	379
		97.585	106.766

S druge strane, značajan iznos izvora finansiranja Banke čine sredstva Federacije Bosne i Hercegovine:

	Napomena	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze prema klijentima:			
Ministarstvo finansija FBiH	27	242.274	199.094
Obaveze za kamatu:			
Ministarstvo finansija FBiH	27	-	123
Subordinirani dug:			
Ministarstvo finansija FBiH	28	10.000	10.000
		252.274	209.217

i) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

i) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Dospijeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	297.001	-	3.303	7.035	-	307.339
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,57%	170.220	11.054	55.763	89.572	19.553	346.162
		467.221	11.054	59.066	96.607	19.553	653.501
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	88.045	-	-	386	-	88.431
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,54%	266.299	13.584	45.510	78.218	20.511	424.122
		354.344	13.584	45.510	78.604	20.511	512.553

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke molže tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	230.418	546	696	1.660	2.005	235.325
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,55%	281.131	5.412	26.166	45.033	12.207	369.949
		511.549	5.958	26.862	46.693	14.212	605.274
31. decembar 2016.							
Bez kamata	-	139.948	63	65	898	2.000	142.974
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,06%	2	10	981	2.554	-	3.547
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,77%	223.772	9.317	28.832	46.872	18.747	327.540
		363.722	9.390	29.878	50.324	20.747	474.061

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

35.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan	Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
<p>31. decembar 2017.</p> <p>1) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (vidi Napomenu 20.)</p> <p>2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 21.)</p>	<p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srbija – 362 hiljade KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 373 hiljade KM • Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo - 11 hiljada KM <p>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo finansija FBiH – 97.372 hiljada KM • Kanton Sarajevo – 499 hiljada KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belgija - 10 hiljada KM 		
<p>31. decembar 2016</p> <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srbija – 222 hiljada KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo - 362 hiljada KM • Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo - 14 hiljada KM <p>Dužnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo finansija FBiH – 106.387 hiljada KM <p>Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belgija - 10 hiljada KM 		<p>Nivo 1</p> <p>Nivo 1</p> <p>Nivo 2</p> <p>Nivo 3</p>	<p>Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.</p> <p>Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.</p> <p>Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične dužničke instrumente.</p> <p>Cijene koje ne kotiraju na aktivnom tržištu.</p>

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

35.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	163.950	163.367	144.909	147.002
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	41	41
Ostala potraživanja	13.214	13.084	-	-
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	585.838	587.962	451.332	452.772

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2017.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- Krediti dati klijentima	-	163.367	-	163.367
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	13.084	-	13.084
	-	176.451	-	176.451
Finansijske obaveze				
<i>Po amortiziranom trošku:</i>				
- Obaveze prema bankama i klijentima	-	587.962	-	587.962
	-	587.962	-	587.962

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

Izračun fer vrijednosti utvrđuje se putem diskontovanja budućih novčanih tokova, uz korištenje prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 21. februara 2018. godine:

Vedran Hadžiahmetović
Predsjednik Uprave

